

رام - بیت و دوم امرداد

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیت و دوم امرواد

در چنین روزی به سال ۱۲۹۷ نشست با حضور دکتر ابوالقاسم خان فرید و میرزا رضاخان افشار - نماینده‌ی میرزا کوچک خان جنگلی - و نمایندگان سیاسی و نظامی انگلیس برگزار شد و بر مبنای آن دو طرف بر سر قراردادی با هشت ماده توافق کردند. مفاد کلی این توافق آن بود که دو نیرو مزاحمتی برای هم ایجاد نکنند! سه سال بعد در ۱۳۰۰ یک اردوی هزار نفری به فرماندهی میرپنج حسین آقا برای سرکوبی کلنل محمدتقی خان پسیان عازم مشهد شدند، کلنل گلوپ فرمانده ژاندارمری، کلنل عزیزالله خان و کلنل سالار نظام همراه اردو بودند. در ۱۳۳۳ هم رادیو پاکستان برای نخستین بار «قومای ترانه» که سرود ملی این کشور است را از رادیو پخش کرد. تقریباً کل این سرود به زبان پارسی است.

سکه‌ی موریس

در همین روز به سال ۵۸۲ میلادی موریس امپراتور روم شرقی شد. در ۱۰۰۳ هجری خورشیدی لویی سیزدهم کاردینال ریشیلو را به مقام صدارت منصوب کرد و این یک روز بعد از منصوب شدن او به مقام مشاور شاه بود. حدود سه قرن بعد در ۱۲۹۹ لهستانی‌ها در ورشو هجوم ارتش سرخ شوروی را پس زدند و بر روسها

غلبه کردند. در ۱۳۸۷ هم ارتش روسیه شهر گوری در اوستی (ایرون) را اشغال کردند. در این بین به سال ۱۳۴۳ آخرین اعدام در انگلستان انجام شد.

سرداران هم‌آورد در جنگ ورشو:

راست: میخائیل توخاچفسکی روس

چپ: یوزف پیلسودسکی لهستانی

این روز در ضمن با خشونت‌هایی مذهبی هم مصادف بوده است. در سال ۹۱۵ هجری خورشیدی راهبان بودایی کیوتو که به معبد انریاکوجی وابسته بودند به معابد فرقه‌ی نیچی‌رن حمله بردند و ۲۱ معبد را در آتش سوزاندند. هفده سال بعد در ۹۳۲ میکائیل سروتوس دانشمند زیست‌شناس و فیلسوف اسپانیایی در ژنو به دستور ژان کالون دستگیر شد. پروتستان‌هایی که زیر فرمان کالون در این شهر یک دولت مذهبی تشکیل داده بودند، سروتوس را به جرم کفر و زندقه محاکمه کردند و سه ماه بعد بر تیرکی بستند و زنده زنده سوزاندند. آرای نوآوران و جسوران‌های این دانشمند باعث شده بود هم کاتولیک‌ها و هم رهبران پروتستان از جمله مارتین لوتر او را تکفیر کنند و آرزومند مرگش باشند. چهارصد سال بعد مذهب مدرن شگفت‌انگیزی به نام مارکسیسم بر اروپا استیلا یافت و در نتیجه در بیست و دوم امرداد سال ۱۳۴۰ پیروان کمونیست این آیین که بر آلمان شرقی حاکم شده بودند، بین حریم خودشان در برلین و بخش‌های غربی شهر حصار کشیدند تا از فرار شهروندان نامؤمن به غرب جلوگیری کنند.

سه نوآوری فنی مهم هم در این روز رخ داده است. یکی به سال ۱۲۹۲ که هری بریرلی برای نخستین بار فولاد ضدزنگ را در لندن تولید کرد، دیگری در ۱۲۹۷ که شرکت «کارخانه‌ی موتور بایر» (BMW) در آلمان تاسیس شد و سومی به سال ۱۳۲۱ وقتی که پروژه‌ی مانهاتان، طرح آمریکا برای تولید سلاح هسته‌ای آغاز شد.

در سال ۱۱۹۳ آندرس یوناس آنگستروم فیزیکدان سوئدی (تصویر بالا) زاده شد. واحد طول آنگستروم (ده به توان منفی ده متر) را به یاد او آنگستروم می‌نامند. زادگان دیگر این روز هم آلفرد هیچکاک (۱۲۷۸) و فیدل کاسترو (۱۳۰۵) هستند. در سال ۲۸۷ هجری خورشیدی هم المکتفی بالله خلیفه‌ی عباسی درگذشت که سکه‌ی دینار زرش را در بالا می‌بینید. رفتگان دیگر این روز عبارتند از نوروز امیر مغول که رقیب ارغون خان و متحد غازان خان بود (۶۷۶)، اوژن دلاکروا نقاش فرانسوی (۱۲۴۲)، فلورانس نایتینگل (۱۲۸۹)، ادوارد بوخنر شیمیدان آلمانی (۱۲۹۶) و اچ جی ولز نویسنده‌ی داستانهای علمی تخیلی (۱۳۲۵).

راست: اچ. جی. ولز

میان: فلورانس نایتینگل

چپ: اوژن دلاکروا